

CONCEPTE : Homicidi per imprudència, accident laboral

Rotlle núm. 39/05
Causa núm. 220-1/01
Sentència núm. 07-06
Ponent M.I. Sra. Marie CONTE

S E N T È N C I A

Magistrats M.I. Srs.
Yves PICOD
Marie CONTE
Albert ANDRÉS PEREIRA

Andorra la Vella, a setze de febrer de dos mil sis.

En el recurs d'apel·lació interposat pel Lletrat Sr. Ivan A.S. en defensa i representació dels Srs. José Jaime C.M. i Gregorio G.L., contra la sentència de data 26 de maig de 2005 dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en la Causa i Rotlle de referència, per un delictes d'homicidi per imprudència. Sent part recorreguda el Magfc. Ministeri Fiscal. Els components del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent la M. Iltre. Sra. Marie CONTE.

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: Que el Tribunal de Corts va dictar sentència de data 26 de maig de 2005 en la causa TC.220-1/01 amb la següent part dispositiva :

"FALLEM: que hem de condemnar i condemnem als acusats Gregori G.L. i José Jaime C.M. com a responsables penalment en el concepte d'autors d'un delictes major d'homicidi per imprudència, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a l'acusat Gregori G.L. a la pena de NOU MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL i MULTA DE CINQ-CENTS (500,00) EUROS, i a l'acusat José Jaime C.M. a la pena d'UN ANY DE PRESÓ CONDICIONAL i MULTA DE NOU-CENTS (900,00) EUROS, i a tots dos al pagament de les despeses processals causades.

I hem d'absoldre i absolem l'acusat Esteban M.R. del delictes major d'homicidi per imprudència pel que venia acusat."

II.-RESULTANT: Que la sentència es recolza en els següents fets que declara provats en el seu segons resultant: "vers les 23:00 hores, del dia 31 d'octubre del 2000, l'acusat Gregori G.L., nascut el dia 21 de febrer de 1974, de nacionalitat espanyola i sense antecedents penals, treballador de la "U.T.E.E." integrada per les empreses espanyoles F.C.C. i N., estava treballant en les obres de construcció de la boca nord del túnel d'Envalira, de les que n'era Cap d'obra l'acusat José Jaime C.M., nascut el dia 23 de juliol de 1945, de nacionalitat espanyola i sense antecedents penals. L'acusat Gregori G.L. estava maniobrant amb la màquina plataforma elevadora mòbil de la marca "Normet Himec 9810 B Hex", de 9,5 metres de llargària i 2,4 metres d'amplada, que duia a la part davantera una cistella unida a la màquina per un braç articulat, sense haver rebut la convenient formació per a la conducció de dita màquina, tot i que disposava del permís de circulació de la classe B, que era la titulació reglamentària exigida per fer-ho. La maniobra que efectuava l'acusat Gregori G.L. era concretament sortir d'un taller, situat a uns dos-cents metres de la boca del túnel, on havia fet el manteniment i ple de carburant, maniobra que venia fent periòdicament, més o menys cada dos dies omplir de carburant i més o menys cada cinc-cents hores el manteniment. Per sortir del taller la

màquina necessàriament ho havia de fer marxa endavant, i en aquest sentit de marxa la visibilitat quedava molt reduïda degut a la cistella, i la màquina no feia senyal acústic ja que aquest s'accionava solament quan anava marxa enrere.

En el moment en que la màquina sortia del taller, allí també s'hi trobava José C.M., nascut el dia 16 d'abril de 1953, treballador a la mateixa obra en qualitat d'oficial mecànic.

L'acusat Gregori G.L., tot i essent coneixedor de la proximitat a la màquina del mecànic José C.M., doncs moments abans aquest l'havia ajudat a retirar un bidó, i malgrat no tenir bona visibilitat i sabent que la màquina requeria de un gran espai per efectuar el gir, havent-hi poca il·luminació, sense prendre les precaucions que calia va accionar la marxa endavant de la màquina i atropellà al treballador José C.M. causant-li un politraumatisme toràcic que li provocà una asfíxia i hipovolemia que determinà la seva mort gairebé instantània.

L'acusat José Jaime C.M., en sa qualitat de Cap d'obra, no va disposar una manera més segura per a que la màquina fes ple de carburant i va permetre que la maniobra es fes sense prendre totes les mesures de seguretat escaients tot i sent coneixedor, o havent de ser-ho, de que dita maniobra suposava un greu perill per les circumstàncies del lloc i característiques de la màquina, donant les precises instruccions per tal de que un altre treballador ajudés al maquinista dirigint-lo des del terra en aquesta maniobra de sortida del taller.

El Cap de maquinària i de tallers de l'obra en el moment dels fets era l'acusat Esteban M.R., nascut el dia 13 de juliol de 1970, de nacionalitat espanyola i sense antecedents penals, essent la persona responsable dels mecànics i electricistes, sense poder de direcció respecte de les tasques que havia de fer la màquina, limitant-se la seva responsabilitat envers de la màquina a tenir cura del seu manteniment.

Al difunt José C.M. li fou practicada una analítica que donà el resultat positiu de 0'9 grams d'alcohol per litre de sang."

III.-RESULTANT: Que contra l'esmentada sentència interposa recurs d'apel·lació el lletrat Sr. Ivan A.S., advocat dels Srs. José Jaime C.M. i Gregori G.L.

sol·licitant la revocació de la sentència en el sentit d'absoldre els processats i subsidiàriament reduir la pena imposada a aquests darrers tenint en compte l'actitud i la culpa concorrent de la víctima en l'accident.

Sosté en primer lloc que José Jaime C.M. que era l'encarregat tant de desenvolupament dels treballs com de les mesures de seguretat a l'interior de la boca nord del túnel d'Envalira no era responsable de la protocolització del funcionament i ús de la màquina causant de l'accident a les zones exteriors del túnel.

Estima que la mort de José C.M. prové d'un fet fortuït, en la mesura en la qual Gregori G.L., va conduir la màquina amb la prudència deguda; i que en coneixia perfectament el seu funcionament.

Posa de relleu que l'enginy avançava molt lentament, disposava de nombroses senyals òptiques, era molt sorollós, i que l'absència de reacció de la víctima al seu entendre només pot explicar-se pel seu estat d'embriaguesa.

És preval finalment, en la vista oral, de l'aplicació de les disposicions de l'art. 104 de la Llei Qualificada del Codi Penal del 21 de febrer de 2005, entrat en vigor el 23 de setembre de 2005.

IV.-RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs amb els motius que els processats, malgrat conèixer la perillositat de la maniobra i la presència de José C.M. a l'entrada del túnel, van fer prova de greus negligències.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: Sobre la culpabilitat: que les circumstàncies de l'accident, tal com són relatades per la sentència recorreguda en el resultant de fets provats no són contestades.

En ressurt dels elements recollits en el marc de la instrucció del sumari, que l'autor material de l'accident Gregori G.L. que conduïa la màquina (Normet Himec 9810 B HEX"), va sortir al volant d'aquesta des del taller, en marxa endavant, sense verificar si alguna persona es trobava en la seva trajectòria.

La gravetat de la falta d'imprudència que li és imputable en ressurt dels elements següents:

- Sabia que únicament podia sortir del taller amb marxa endavant i que, en aquell sentit de marxa, la visibilitat era pràcticament nul·la per raó de la plataforma situada sobre el braç elevador.

- No ignorava que, en marxa endavant, l'enginy no emetia cap senyal acústic.

- Havia constatat la presència, a proximitat del lloc de la maniobra de la víctima José C.M., que havia sol·licitat el seu ajut per retirar un bidó.

- L'estat d'embriaguesa d'aquest darrer, el qual hauria pogut també ser víctima d'una indisposició, no és constitutiu d'un cas fortuït.

Pel que es refereix a José Jaime C.M., enginyer tècnic de mines, i cap d'obra de la boca del túnel del Pas de la Casa, aquest va admetre que, d'una part Gregori G.L. treballava sota les seves ordres i per tant havia de seguir les seves directrius, d'altra part que, l'enginy elevador era utilitzat exclusivament a l'interior del túnel, del qual tan sols en sortia per fer el ple de gas-oil o per les revisions mecàniques. El processat no pot basar-se, per exonerar-se de la seva responsabilitat penal, en sostenir que no entrava en les seves atribucions el respecte de les regles de seguretat durant aquestes maniobres.

És amb bon criteri que el Tribunal de Corts ha posat de relleu, d'una part que el processat no ha pres cap disposició per posar en obra una altra manera que permetés evitar que la màquina es desplaçés al taller, d'altra part que no ha donat cap instrucció tendint a donar ordres a cap altre assalariat per guiar el conductor, almenys en el moment de les maniobres de marxa endavant que estava obligat a fer a la sortida del taller.

Aquesta negligència és encara més greu donat que l'assistència d'un tercer, indicada pel manual d'utilització de l'enginy, no implicava cap dificultat d'organització.

En conseqüència, els recurrents són culpables del delictes d'homicidi per imprudència i negligència greu.

II.-CONSIDERANT: Que les disposicions de l'art. 191.1 de l'antic Codi Penal preveuen sancions més

benignes que l'art. 104.1 del nou Codi. Per tant l'antic art. 191.1 continua sent aplicable.

III.-CONSIDERANT: Sobre la pena: que en l'estat de la gravetat de les faltes comeses, les penes pronunciades pel Tribunal de Corts no són excessives, motiu pel qual la sentència recorreguda ha de ser confirmada íntegrament.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar el recurs d'apel·lació interposat per José Jaime C.M., i Gregori G.L.

2.- Confirmar íntegrament la sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 2 6 de maig de 2005 en la causa núm. 220-1/01.

3.- Condemnar els recurrents al pagament de les despeses processals causades pel recurs.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.